

§ 195

Finder Politimesteren (jfr. §§ 187 og 188), at der under Efterforskningen bør træffes Foranstaltninger, som kræve Medvirkning af Retten (kap. 11-17), kan han rette fornøden Begæring til denne.

Undersøgelsesretten er pligtig at tage Begæringen til Følge, medmindre nogen af de Hindringer er tilstede, som ere betegnede nedenfor i § 203, eller denne Lovs Regler i øvrigt ere til Hinder derfor. Angaar Begæringen Beslaglæggelse, Ransagning, Anholdelse eller Fængsling, prøver Retten i enhver henseende, hvorvidt den er tilstrækkeligt begrundet.

Rettens Virksomhed ophører, naar den begærte Retshandling er tilendebragt; dog kan Retten uden at afvente yderligere Begæring, foretage Rettergangsskridt, som ikke uden Ulempe kunne opsættes.

Ogsaa eller, saasom hvor Anmeldelse om en Forbrydelse sker umiddelbart til Retten, kan denne af egen Drift foretage Retshandlinger, som ikke taale Opsættelse. Fornøden Meddelelse gives uden Ophold til Politimesteren.

Bemærkninger til § 195

Spalte 131

“..

Den Hovedforandring, der indeholdes i nærværende Paragraf sammenlignet med det tidligere forslags tilsvarende Paragraf, er alt tidligere fremhævet (jfr. ovenfor S. 128). Imedens det tidligere Forslag nemlig ubetinget krævede Sagens Overgang til Retten enten gennem Begæring om retslig Forundersøgelse eller gennem Iværksættelse af Tiltale, saasart der begæredes Retshandlinger foretagne “mod en Mistænkt”, er der efter nærværende Udkast Intet til hinder for, at Sagen forbliver paa Efterforskningsstadiet til Trods for saadanne Handlingers Foretagelse, forsaavidt ikke netop Politimesteren selv ønsker retslig Forundersøgelse eller har nødvendig Brug for Rettens Medvirken til en Beslaglæggelse, Ransagning, Anholdelse eller Fængsling, men paa Grundlag af Rettens Vægring ikke kan opnaa saadant uden ved samtidig at begære retslig Forundersøgelse.

Iøvrigt skal med hensyn til Paragraffens enkelte Bestemmelser følgende bemærkes:

Spørgsmaalet om, til hvilken Ret den i 1ste Stykke omtalte Begæring skal fremsættes, vil være at afgøre efter Reglen i § 50 (jfr. Bemærkningen til denne ovenfor S. 50). - Naar der i 2det Stykke, 1ste Punktum, tales om, at Lovens Regler iøvrigt kunne være til Hinder for at tage Begæringen til Følge, sigtes der herved til saadanne Regler som f. Eks. Reglerne om inkompetente Vidner (§ 99 in fine), om Grænserne for Vidners eller Syns- og Skønsmænds Mødepligt (§ 101, jfr § 124), o. lign. - Bestemmelsen i 2det Stykke, 2det Punktum, udtaler i Form af en udtrykkelig Regel en Sætning, som sikkert ogsaa maa have været bestemt til at gælde efter det tidligere Forslag, men som her maatte udledes Slutningsvis af Bestemmelserne i de forskellige Kapitler i andet Afsnit; i det tidligere Forslag var der ogsaa forsaavidt mindre Trang til at give Reglen direkte Udtryk, som der jo i dette indeholdtes en Bestemmelse om, at der i Forbindelse med Begæring om Foretagelsen af Retshandlinger mod en Mistænkt altid skulde begæres en under Rettens Ledelse staaende Forundersøgelse. At de paagældende Retshandlinger nødvendigvis maa stilles under Rettens selvstændige Bedømmelse, er i Virkeligheden kun en simpel Konsekvens af, at man til disse normalt eller

ubetinget

[fortsættes i spalte 132]

kræver Beslutning af Retten (jfr. §§ 133, 145, 155 og 156 samt 166), idet den Betyggelse for Borgerne, der derved tilstræbes, selvfølgelig ikke vilde naas, hvis Retten var pligtig uden videre at efterkomme Politimesterens Begæring, saasart det blot var legalt muligt at efterkomme den. Retten maa følgelig ikke blot undersøge, om de almindelige legale Betingelser ere til Stede, men yderligere skønne over, saavel om der foreligger tilstrækkelige Data til at formode, at en Forbrydelse er begaaet, som om Undersøgelsens Fremme virkelig kræver det begærte Skridt. Modsætningsvis ligger det i den heromhandlede Regel, at Retten ikke er beføjet til at øve et lignende selvstændigt Skøn med Hensyn til en af Politimesteren begært Afhørelse af Vidner eller Indkaldelse og Afhørelse af en Sigtet, men kun han vægre sig ved at efterkomme Bæring om saadant efter Reglen i 2det Stykke. 1ste Punktum. Med Hensyn til retslige Besigtigelser og Udmeldelsen af Syns- eller Skønsmænd, maa Reglerne i §§ 115 og 116 medføre, at Retten kan vægre sig ved at efterkomme en Begæring om saadant Skridt, naar den ikke finder det nødvendigt eller hensigtsmæssigt til Sagens Oplysning, ligesom den selvfølgelig kan vægre sig af de i nærværene Paragraf, 2det Stykke, 1ste Punktum, nævnte grunde. Forsaavidt endelig Politimesteren skulle forlange Rettens Bistand til at faa en Sigtet indbragt til Observation, maa der efter Indholdet af § 128 tilkomme Retten et frit Skøn over saadan Forholdsregels Betimelighed og Forsvarlighed. - Enhver Nægtelse fra Rettens Side af at efterkomme en af Politimesteren i Henhold til denne Paragraf fremsat Begæring kan af Sidstnævnte gøres til Genstand for Kære i henhold til § 346. ..”